motie (art. 13 rvo)

aan de raad van de gemeente lingewaard

datum : 16 juni 2022
steller(s) : H. Arends
onderwerp : De raad in positie op voorstellen van de Groene Metropoolregio (GMR)

De raad van de gemeente Lingewaard, in vergadering bijeen d.d. 16 juni 2022

gehoord de beraadslagingen

overwegende dat
- de input vanuit de gemeenteraden (en dus ook die vanuit Lingewaard) met betrekking tot de Regionale Agenda van de Groene Metropoolregio tijdig zal moeten worden geleverd.
- De ervaring leert dat de te behandelen documenten van de Groene Metropoolregio vaak pas te elfder uren worden toegezonden.
- de huidige agendabelasting van de gemeenteraad amper ruimte laat om tijdig op verzoeken vanuit de GMR om respons te anticiperen.

verzoekt
- de Agendacommissie, om op het moment dat daar daarover signalen vanuit de Griffie worden afgegeven, per omgaande gelegenheden te scheppen om over de Lingewaardse input in de GMR (als raad zelfstandig en/of als adviserend/controlerend orgaan van het college van B&W) tot een raadsstandpunt te komen.
- de Griffie om te onderzoeken of de wijze - waarop de gemeenteraad van Arnhem of die van Berg en Dal zich kennelijk procedureel plegen te prepareren op het tijdig reageren op de besluitvorming van verbonden partijen in het algemeen of de Groene Metropoolregio in het bijzonder - zich leent om ook in Lingewaard op de prioritaire categorie Verbonden partijen toe te gaan passen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Harrie Arends CDA

Bijlagen:
- Verslag van de Regioagendacommissie, in vergadering bijeen op 23 mei 2022
- Overzicht van de actiepunten (met tijdsschaal)

Bijlage 1

Terugblik op de vergadering van de Regioagendacommissie van de Groene Metropoolregio
In vergadering bijeen op 23 mei 2022

De Regioagendacommissie (RAC) is samengesteld uit raadsleden die de gemeenteraden van de 18 deelnemende gemeenten in de Groene Metropoolregio (GMR) vertegenwoordigen. De GMR is een gemeenschappelijke regeling met een AB en DB, samengesteld uit burgemeesters van de 18 deelnemende gemeenten.
De primaire taak van de RAC is om in onderling overleg te fungeren als adviseur van het Algemeen Bestuur van de GMR en verder om controle uit te oefenen op de werkzaamheden van regiobestuur en directie van de GMR. Niet op de inhoud van de beleidsstukken van de GMR (dat is aan de raden zelf), maar op (de voortgang van) het proces om tot een afgewogen regionaal beleid te komen. Om als RAC tot een collectief (adviserend) besluit te kunnen komen, is een quorum vereist.
Verder hebben de individuele leden van de RAC de schone taak om als ‘verbindingsofficier’ tussen GMR en de eigen gemeenteraad te fungeren. De GMR spreekt dan in termen van een ‘ambassadeurschap’.
Vergaderingen van de RAC worden uitgezonden en zijn terug te kijken.
Tot zover de formele kant van de RAC.

De GMR heeft drie ‘ambities’: samenwerken aan de identiteit van de regio, de koers van de regio gezamenlijk bepalen en de ontwikkeling van de regio in gezamenlijkheid gestalte geven. Ze doet dit aan de hand van een ‘Regionale agenda’ (Verstedelijkingsstrategie). Deze regionale agenda is opgebouwd uit 5 ‘vitale’ opgaven (verbonden regio; productieve regio; circulaire regio; ontspannen regio; groene groeiregio). Elk van deze opgaven is onderverdeeld in 2 tot 5 ‘speerpunten’. Ter uitvoering van elk van de speerpunten zijn gemiddeld 5 actiepunten gedefinieerd.
‘Haaks’ op deze beleidsinhoudelijke aspecten staat een regionale gebiedsindeling (Veluwezoom; Rijk van Nijmegen; Liemers; Middengebied) en daarnaast twee kerngebieden Arnhem(-Oost) en Nijmegen(-West). Deze twee kerngebieden hebben een bijzonder karakter aangezien daar de grootste verstedelijkingsopgaven gelden. Lingewaard en Overbetuwe vormen samen het Middengebied.

Nu de proces-gerelateerde aspecten waar in de RAC op 23 mei jl. de nodige tijd werd gespendeerd.

Wat ter besluitvorming voor lag, is het voorstel van bestuur en directie van GMR om in één keer ‘de agenda’ voor de hele raadsperiode vast te stellen. Daartegen bestaat de nodige weerstand. Niet op de laatste plaats omdat de setting van de RAC nagenoeg geheel uit nieuwe raadsleden bestaat en die niet kunnen overzien of zo’n besluit niet te ver voor de muziek uitloopt en zo’n besluit het functioneren van de RAC niet al te zeer in een keurslijf perst. Amendement en motie, om anders met de agenda om te gaan, werden al aangekondigd.

Overigens was vooraf aangekondigd dat gedurende het tweede deel van de vergadering een vertegenwoordiging van bestuur en directie zou aanschuiven om een en ander toe te lichten. Een bestuursvertegenwoordiging bleek evenwel niet aanwezig; alleen directeur Harriët Tiemens schoof voor het tweede deel aan. Het feit dat er geen DB-lid aanschoof, werd door de RAC toch wel enigszins beschouwd als een diskwalificatie van dit gremium.

Het vaststellen van de regionale agenda staat onder enorme tijdsdruk. Mevrouw Tiemens legde uit dat naast de gemeentelijke financiële bijdragen de inkomsten vooral vanuit Den Haag komen en dat dat telkens eenjarig geld betreft. Op basis van die van jaar tot jaar mogelijk wisselende inkomsten is het haar uitdaging om gekwalificeerde medewerkers aan te trekken. Vandaar de indringende wens om een langjarige agenda te hanteren, omdat dat meer zekerheid aan de inkomstenkant oplevert.
Wél zegde ze toe dat er met ingang van volgend kalenderjaar meer ruimte gezocht zal worden in de P&C-cyclus.

Dan de tijdsplanning in concreto
De Regionale agenda is op **13 april 2022** door het Dagelijks bestuur aangeboden aan de gemeenten. Na de zienswijzeprocedure van de gemeenten[1] wordt de regionale agenda 2023-2025 inclusief begroting 2023-2026 op **6 juli 2022** [2] vastgesteld door het algemeen bestuur.

De gemeenten worden **na 6 juli 2022** uitgenodigd op alle vijf opgaven in te tekenen voor een periode van drie jaar. Ik mis nog een gelegenheid om je als raad collectief in de pro's en contra's van die opgaven te kunnen verdiepen.

Medio september wordt de 18 raden een uitgewerkt bestedingsplan 2023 voorgelegd. Hierin staan de activiteiten, kosten en te behalen resultaten voor het komende jaar meer in detail beschreven, zodat de raad een goed beeld heeft waaraan de middelen worden besteed.
Mijn conclusie is dat de standpuntbepaling van de raad in het voortraject dus bepaald grote consequenties kan hebben.

Om het denkproces wat te faciliteren vindt er voor álle raadsleden op **2 juni** een generieke 'consulterende bijeenkomst' plaats.[3]

En op **15 juni** een louter gebieds-georiënteerde bijeenkomst voor raadsleden uit het Middengebied. Er is overigens voor raadsleden uit het ene gebied geen ruimte/gelegenheid om op ideeën van of voor een ander gebied te reageren.
Op mijn vraag of er voor die bijeenkomst op 15 juni nog stukken worden toegestuurd, volgde een ontkennend antwoord: de bespreking zal plaatsvinden aan de hand van:
- De eerdere B&W-reactie op de concept-Regionale Agenda;
- De uitwerking daarvan in de Regionale Agenda
- De gebiedsuitwerking voor het Middengebied (Strategische Agenda Middengebied), zoals de raden van Lingewaard en Overbetuwe die geaccordeerd hebben. Wellicht biedt een eerdere presenstatie over die gebiedsuitwerking nog aanknopingspunten.
- Opgavebeschrijvingen Verstedelijkingsstrategie - Onderzoeksagenda voor gebiedsuitwerkingen (voor het Middengebied zie blz. 56 – 63).

Op 23 mei werd duidelijk gemaakt dat een niet tijdig reageren op voorliggende documenten betekent dat je beurt voorbij is…..

De RAC worstelt duidelijk met de vraag hoe per gemeente de voorbereiding van een reactie richting GMR in de diverse stadia in de al volle raadsagenda's tijdig zal kunnen worden ingevlochten. Vanuit de RAC werd aangegeven dat de gemeenten Arnhem en Berg&Dal beiden hun eigen werkwijze hebben ontwikkeld om met de interactie met 'Verbonden partijen' op gepaste wijze om te gaan.

---

[1] De Raad van Lingewaard heeft op 16 juni zijn zienswijze vastgesteld.
[2] Tijdens een bijeenkomst voor alle raadsleden op 2 juni jl. bleek dat het regiobestuur voor deze keer de reactietermijn met een maand had verlengd. Eigenlijk had zij de regionale agenda begin juni al willen vaststellen.
[3] Resulterend in collectieve formulering van amendement en motie, die op 16 juni zijn betrokken bij het raadsbesluit.

Bijlage 2

Overzicht Regionale Agenda

Gebiedsgerichte corridoraanpak	2021 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Regionaal toekomstbeeld OV2040					
A12 spoorcorridor					
Implementatie Actieplan HOV					
Afronding van het regionaal multimodaal netwerkmanagement-kader					
Toepassen van het nieuwe Regionaal Multimaal Model Arnhem Nijmegen					
Korte termijnaanpak A50					
Verkennen gebiedsaanpak A325 corridor					
Gebiedsaanpak Zuid- en Westflank Nijmegen					
Verkennen gebiedsaanpak Oostflank Arnhem					

Regionaal (snel)fietspadennetwerk	2021 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Opstellen meerjaren Regioagenda Fiets					
Verkenning van utilitaire & recreatieve fietsroutes					
Verkenning snelle fietsroute Nijmegen-Wijchen-Oss					
Verkenning snelle fietsroute Arnhem-Huissen-Bemmel					
Verkenning snelle fietsroute Om de Noord Arnhem					
Verkenning snelle fietsroute Zevenaar Doetinchem					
Voorbereiden planvorming Westflankroute					
Analyse stedelijk netwerk i.r.t. I-vri's					
Stimuleringsprojecten heel Gelderland fietst en fietsburgemeester					

Hubs en knooppunten	2021 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Meerjarige investeringsagenda					
Verkennen en planvoorbereiding kansrijke hubs					
Adviseren station Nijmegen					
Uitwerken Mobiliteit op Maat					
Fietsparkeren en gratis stallen					

Gedragsaanpak duurzame mobiliteit	2021 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Communicatie en monitoring					
Innovatieve en duurzame mobiliteitsprojecten					
Uitvoeringsprogramma Slim & Schoon Onderweg					

Verkeersveiligheid	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Regionale uitwerking SPV					
Meerjarige investeringsagenda					
Handreiking landbouwroutes					
Analyse pakketdiensten					
Implementatie gedragsaanpak					

Stimuleren ondernemerschap in het MKB	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Programma Toekomstgericht Ondernemen					
Optimaal gebruik door ondernemers van het financiële landschap tot 1 miljoen					
Meer innovaties door kennisdeling en faciliteren ontmoeting					

Human capital: onderwijs en arbeidsmarkt	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Opstellen Human Capital Agenda en uitvoering					
Triple helix Human Capital Akkoord					
Inzet resultaatgerichte instrumenten					
Verbinding tussen behoefte MKB en aanbod van arbeid					
Inzicht mogelijke financieringsbronnen					

Doorontwikkeling van Health, Hightech & Energy tot (inter)nationale clusters	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Duidelijkheid over betekenis van Health, Hightech & Energy voor regiogemeenten					
Versterkt innovatievermogen met lopende projecten					
Ontwikkeling van technologie gedreven kennishubs					

Versterking van duurzame logistiek	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Verkenning mogelijkheden sluitende businesscase voor truckparking in de regio					
Kennisdeling van kansen voor verduurzaming logistiek op bestaande initiatieven					
Oprichting 1 of 2 INTERREG projecten					

Toekomstbestendige werklocaties	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Inzicht in de ruimtelijke ontwikkeling van de kansrijke clusters					
Impuls voor duurzame energie en circulaire economie op bestaande werklocaties					
Uitvoering plan van aanpak vergroening werklocaties					

Circulaire bouw en infrastructuur	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Circulair opdrachtgeverschap GWW-sector					
Circulair bouwen, implementatie Circulaire Impactladder					
Ondersteuning proeftuinen circulair bouwen, houtbouw					

Circulaire Economie: grondstoffen en ketens	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Verkenning naar regionale grondstoffenstromen					
Onderzoek kansen voor regionale grondstoffenbank en hubs					
Ondersteuning onderzoeksprogramma met o.a. portaal CE					
Circulair inkopen					
Uitlichten circulaire hotspots					

Water en klimaatadaptatie	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Regionale Adaptatiestrategieën: kennis delen					
Ondersteuning Innovatieplatform 'Living lab Delta Oost'					
Versterken aandacht klimaatbestendig bouwen					
Kennisdeling klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten					
Profilering met grote projecten landschapsontwikkeling					

Transitie naar duurzame energie	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Regionale Energiestrategie uitvoeren en voorbereiden RES 2.0					
Aanpak van bedrijventerreinen: energie					
Onderzoek meerwaarde aanbesteden energieloketten voor bewoners					
Inkoop energie					
Kennisdeling projecten Aardgasvrije wijken					
Regionaal investeringsprogramma energieopslag					
Monitoring					

Duurzaam toerisme	2021 2e helft	2022 1e helft	2e helft	2023 1e helft	2e helft
Maken toeristisch profiel en marketingvisie					
Afstemmen opdrachtgeverschap uitvoeringsorganisaties					
Maken vitaliteitsaanpak					
Stimuleren spreiding recreatiedruk					
Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk					
Uitvoeren plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk					

Bruisende binnensteden en krachtige kernen	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Kennis delen o.a. over financieringsmogelijkheden voor projecten					
Maken regionale analyse en benoemen acties versterking centra					
Uitvoeren acties ter versterking centra					

Sterke culturele infrastructuur	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Maken regionale visie culturele infrastructuur (incl. cultuureducatie)					
Realiseren transformatievoorstel					
Maken investeringsplan na 2022					
Uitvoeren investeringsplan					

Versnellen woningbouw	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Continueren ingezette werkzaamheden 2021					
Uitvoeringskracht Woondeal vergroot					
Partnerschap met woningcorporaties versterkt					
Circulair en conceptueel bouwen					

Verbinden van de ruimtelijke opgaven	**2021** 2e helft	**2022** 1e helft	2e helft	**2023** 1e helft	2e helft
Verstedelijkingsstrategie: sluiten Verstedelijkingsakkoord					
Dashboard 'De staat van de Regio' ontwikkeld					
Omgevingsscan 'kwalitatief bouwen' uitgevoerd					
Actief partnerschap Groene groeiregio vergroot					